

ბოდა „გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების შესახებ“ კანონს.

II. სასამართლო მსჯელობის შეჯამება

უზენაესმა სასამართლომ სრულად დააკმაყოფილა ბანკის საკასაციო საჩივარი. სასამართლომ განმარტა, რომ, მართალია, ბანკმა დაარღვია „გადახდისუუნარობის შესახებ საქმის წარმოების შესახებ“ კანონის 21 I მუხლის მოთხოვნები და მას თანხის ჩამოჭრის უფლება არ ჰქონდა, თუმცა სასამართლოში საქმის განხილვის მომენტისათვის გადახდისუუნარობის საქმის წარმოება უკვე დამთავრებული იყო და აუქციონის მეშვეობით სანარმოს სხვა მესაკუთრე ჰყავდა. ამ გარემოების გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ ნორმამ, რომელიც აჩერებდა გადახდისუუნარობის შესახებ განცხადების წარმოებაში მიღების თაობაზე სასამართლოს განჩინების გამოტანამდე აღებული ვალების გადახდასა და პროცენტების, დარიცხვა/გადახდას, ძალა დაკარგა. შესაბამისად, ბანკმა მიიღო ის, რაც მას, როგორც კრედიტორს, ისედაც ეკუთვნოდა. თუმცა, ამავე დროს, სასამართლომ აღნიშნა, რომ ვინაიდან ბანკის მოქმედება იყო არამართლზომიერი, ამიტომ შესაძლებელი იყო დელიქტური მოთხოვნის წარდგენა ზიანის ანაზღაურების მიზნით. იქიდან გამომდინარე, რომ ამგვარი მოთხოვნა საქმეში დაყენებული არ ყოფილა, სასამართლოს აღნიშნული საკითხზე მსჯელობა შეუძლებლად მიიჩნია.

გოჩა ოყრეშიძე

► 4.1 – 11/2020

მიზნობრივი კრედიტით მიღებული თანხის არამიზნობრივი ხარჯვა

სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში მიზნობრივი კრედიტის მიღებისას კრედიტის მიმღები ვალდებულია უკან დააბრუნოს თა-

ნხა, თუკი იგი ვერ დაადასტურებს მიზნობრივ გახარჯვას, მიუხედავად იმისა, რომ თანხები კომპანიის საქმიანობას მოხმარდა (კომუნალური გადასახადები, შრომითი გასაცემები და სხვ.).

(ავტორის სახელმძღვანელო წინადადება)

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2020 წლის 21 ივლისის გადაწყვეტილება № ას-1775-2019

„შელავათიანი აგროკრედიტის პროექტისა და გადამამუშავებელი და შემნახველი საწარმოების თანადაფინანსების პროექტის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 27/01/2014 წლის №139 განკარგულების 4(14)(ბ)

II. ფაქტობრივი გარემოებები

საქართველოს მთავრობამ 2014 წელს მიიღო სპეციალური განკარგულება აგროკრედიტების გაცემის თაობაზე, რომლის მიზანს წარმოადგენდა სოფლის მეურნეობის განვითარების ხელშეწყობა. დაკრედიტების პროგრამას ახორციელებდა სპეციალური სააგენტო. სააგენტოსა და მოპასუხე კომპანიას შორის 2015 წელს გაფორმდა შეთანხმება მიზნობრივი თანადაფინანსების თაობაზე. კრედიტი გაიცემოდა სპეციალური მიზნობრიობით და სააგენტო უფლებამოსილი იყო, ნებისმიერ დროს, წინასწარი შეთანხმების გარეშე, ჩაეტარებინა მსესხებლის მიერ მიღებული თანხის გახარჯვის მიზნობრიობის მონიტორინგი. თუკი კომპანია მიზნობრიობას დაარღვევდა, სააგენტო უფლებამოსილი იყო შეეწყვიტა თანადაფინანსება და თანხის უკან დაბრუნება მოეთხოვა. პროექტის განსახორციელებლად მოპასუხე კომპანიამ კომერციული ბანკიდან აიღო კრედიტი 70,000 აშშ დოლარის ოდენობით, საიდანაც სააგენტოს თანადაფინანსება შეადგენდა 27,996.49 აშშ დოლარს. შელავათიანი აგროკრედიტის გაცემის მიზანი იყო მოპასუხის მიერ ტექნოლოგიური ხაზის შექმნა მცენარეული ცხიმების (ზეთის) სანარმოებლად და არსებული შენობის მოწყობა/რემონტი. მონიტორინგისას შედეგად,

მოპასუხე კომპანიამ ვერ დაასაბუთა თანხების მიზნობრივი გახარჯვა. სააგენტო მოპასუხისგან მოითხოვდა აუთენტიკაციის/არამიზნობრივად გახარჯული თანხების უკან დაბრუნებას. მოპასუხე კომპანიამ სარჩელი არ ცნო და განმარტა, რომ მიღებული თანხით შეიძინა და დაამონტაჟა სპეციალური ტექნიკა/დანადგარები (ზეთის სახდელი და ჩამოსასხმელი აპარატები, ზეთის შესანახი რეზერვუარები, ზეთის ფილტრაციის აპარატი და სხვ.). მოპასუხემ მიუთითა, რომ პროექტით გათვალისწინებული სამუშაო შეასრულა და ქარხანა აამუშავა. ამასთან, ნასესხები თანხა სრულად არ გამოყენებულა და ხელშეკრულების ვადის გასვლამდე ბანკს უკან დაუბრუნდა კრედიტის ნაწილი.

პირველი ინსტანციის სასამართლომ სარჩელი დააკმაყოფილა და მოპასუხე კომპანიას დააკისრა სააგენტოს სასარგებლოდ 20,157 ლარის გადახდა. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლომ დააკმაყოფილა სააპელაციო საჩივარი, გააუქმა პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება და უარი თქვა სარჩელის დაკმაყოფილებაზე. სააპელაციო სასამართლომ განმარტა, რომ ვინაიდან კომპანიამ პროექტის განსახორციელებლად მოსარჩელის მიერ თანადაფინანსებულზე მეტი სესხი აითვისა, ეს იმას ნიშნავდა, რომ თანადაფინანსება არამიზნობრივად არ გამოუყენებია, შესაბამისად, არც მიღებული თანხის უკან დაბრუნება ეკისრებოდა.

II. სასამართლო მსჯელობის შეჯამება

უზენაესმა სასამართლომ სააგენტოს საჩივარი სრულად დააკმაყოფილა. საკასაციო სასამართლომ განმარტა, რომ თანადაფინანსების ფარგლებში გადახდილი თანხის უკან დაბრუნება გამოირიცხებოდა მაშინ, თუკი მოპასუხე დაამტკიცებდა, რომ თანხა მიზნობრივად გახარჯა. სადავო კრედიტის მიზნობრიობის მონიტორინგის შედეგად კი დადგინდა, რომ ბენეფიციარმა ძირითადი საშუალების მიზნობრივით გაცემული სესხის ნაწილით საბრუნავი საშუალებები შეისყიდა (ელექტროენერჯის დავალიანების დაფარვა; საპოხი და დამხმარე ნივთიერებების შექენა; სახელფასო ანაზღაურე-

ბა), ხოლო ნაწილი თანხის ხარჯვის დამადასტურებელი დოკუმენტები საერთოდ ვერ წარადგინა. აქედან გამომდინარე, სასამართლომ დაასკვნა, რომ მონიტორინგის შედეგები ეწინააღმდეგება სააგენტოსა და ბენეფიციარს შორის დადებული შეთანხმების შედეგად ბანკის მიერ გაცემული სესხის მიზანს.

გონა ოყრეშიძე

► 5.1 - 11/2020

გადაწყვეტილების პირის საუარესოდ შეცვლის დაუშვებლობა

1. ალიმენტის განსაზღვრისას სასამართლო მხედველობაში იღებს როგორც ბავშვის ინტერესებს, ისე მშობლის რეალურ შემოსავალს.

2. ზემდგომი ინსტანციის გადაწყვეტილებით მხარეს არ შეიძლება წაერთვას ქვედა ინსტანციის მიერ მინიჭებული ის უფლება, რომლის მიკუთვნებაც მოწინააღმდეგე მხარეს არ გაუსაჩივრებია.

(ავტორის სახელმძღვანელო წინადადება)

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2017 წლის 31 ივლისის გადაწყვეტილება № ას-159-149-2017

სამოქალაქო კოდექსის 1212-ე მუხლი; სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 384-ე მუხლი

I. ფაქტობრივი გარემოებები

მშობლები დაახლოებით სამი წლის განმავლობაში იმყოფებოდნენ რეგისტრირებულ ქორწინებაში, რა დროსაც მათ შეეძინათ შვილი. მხარეების დაშორების შემდეგ, ბავშვმა დედასთან ერთად განაგრძო ცხოვრება. დედამ სარჩელი აღძრა მოპასუხე მამის წინააღმდეგ და მოითხოვა ყოველთვიური ალიმენტის (700 ლარი) გადახდა ბავშვის სრულწლოვანებამდე. მო-